

Vragenlijst van de werkgroep direct omwonenden pand Terborgseweg 138 voor COA & Gemeente

Datum: 27/08/2025

Hieronder vindt u de reactie van COA en gemeente Doetinchem op de vragen die u stelde naar aanleiding van ons gezamenlijke overleg op 12 augustus 2025. Uit de vragen klinkt door dat u als omwonenden op zoek bent naar garanties/zekerheid, vaste afspraken en meer controle op de nieuwe situatie die ontstaat. Dat begrijpen wij. Voordat de nieuwe situatie daar is, willen gemeente en COA graag met omwonenden verder in gesprek om afspraken te maken over leefbaarheid en veiligheid. Maar we kunnen in dit traject niet voor alle situaties die mogelijk ontstaan afspraken maken. Veranderingen in de buurt zijn pas in de volle omvang te ervaren zodra de situatie echt veranderd is. Daarom willen we ook afspreken hoe we samen met o.a. COA, de buurt, wijkagent, buurtcoach ed. in gesprek blijven en vinger aan de pols houden nadat de opvanglocatie opent.

We hebben onderstaande vragen zo feitelijk als mogelijk beantwoord. Met het feitelijk en schriftelijk beantwoorden van deze vragen, nemen wij niet mogelijke gevoelens van onzekerheid en onveiligheid weg. Zoals aangegeven in ons overleg van dinsdag 12 augustus, bespreken we de vragen daarom liever tijdens een gesprek. Met alle omwonenden die daar behoefte aan hebben. Daarnaast willen we meewerken aan het bieden van zoveel mogelijk duidelijkheid en zekerheid door met elkaar – COA, gemeente, andere betrokken organisaties en omwonenden – concrete afspraken te maken over leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Voor zowel omwonenden als asielzoekers.

Huidige situatie

De buurt rondom kantoorpand Terborgseweg 138 kenmerkt zich door bestaande woningen (twee-onder-één-kap en vrijstaand), een appartementencomplex (27 stuks) in ontwikkeling, kantoren (en andere lichte functies), een kinderdagverblijf en een grote middelbare school.

Voor enkele zeer belangrijke leefbaarheidsaspecten is de huidige situatie als volgt:

- De persoonlijke veiligheid scoort erg hoog. Mensen voelen zich zeer veilig in hun eigen wijk ('s avonds de hond uitlaten, kinderen alleen naar sport of vrienden laten fietsen, etc.).
- Er is weinig geluidsoverlast. Buiten kantoor- en schooluren is het erg rustig en stil in de wijk (alleen kortdurend geluid van voorbijkomend verkeer op de fiets en in de auto).
- De verkeerssituatie is overdag druk en soms gevaarlijk te noemen omdat zowel de Terborgseweg als de Gezellenlaan veel verkeer afwikkelen dat de wijk Oosseld ingaat of richting de scholen en kantoren gaat. Buiten kantooruren is het relatief rustig.

Samengevat is er momenteel niet of nauwelijks sprake van overlast en zijn er niet of nauwelijks incidenten in de buurt. Het is rustig (met name buiten kantoor tijden) en mensen hebben een veilig gevoel in de wijk. Dat koesteren we en willen we graag zo houden. Het zou van een goede ruimtelijke ordening getuigen wanneer nieuwe initiatieven in de wijk de huidige positieve situatie in de wijk niet nadelig beïnvloeden.

Bepalende factoren voor leefbaarheid, veiligheid, overlast en woongenot

De komst van een opvanglocatie met 100 asielzoekers in pand Terborgseweg 138 heeft een potentieel grote negatieve impact op de veiligheid (persoonlijk en qua verkeer) en op de overlast (geluid, rondhangen, verloedering, ...) en incidenten in de buurt. Onze vragen en zorgen gaan vooral over het risico en de zorg dat de leefbaarheid en veiligheid in de buurt (sterk) verslechteren.

In grote lijnen zijn daarbij in onze ogen 3 hoofdthema's van belang:

1. De kenmerken en de geschiktheid van deze specifieke locatie (omvang en inrichting binnen- en buitenruimte, uitstraling/overlast naar de omgeving, recreatiemogelijkheden, mogelijke risicoplekken in de directe omgeving, verkeersdruk/afhandeling,...)

2. De samenstelling en achtergrond van de asielzoekers (gezinnen of alleenstaand, mannen of vrouwen, regulier of AMV, statushouder, veiligelanders, etc.)
3. De wijze waarop de organisatie in en rond het pand zal worden ingericht (aantal COA-medewerkers per 24 uur, beveiliging, medische/psychiatrische begeleiding, huisregels, ingrijpen bij en opvolging van incidenten, etc.)

De vragen die we hebben zijn gerubriceerd naar de bovenstaande 3 hoofdthema's.

1. Vragen behorende bij de kenmerken en geschiktheid van deze specifieke locatie
 - a. **Het is de bedoeling dat er binnen in het pand maar liefst 43 kleine appartementen en enkele algemene ruimtes worden gerealiseerd. Hoe worden asielzoekers hierin ondergebracht, hoe worden de ruimtes ingericht en gebruikt, hoe verhoudt de indeling zich tot het type asielzoeker (gezinnen, AMV-ers, etc.) en hoeveel privacy is er voor de asielzoekers in deze opzet binnen?**

COA hanteert een Plan van Eisen (PvE) voor elke opvanglocatie. Hierin staat duidelijk beschreven aan welke eisen de inrichting van een locatie moet voldoen. Het aantal voorgeschreven vierkante meters kan worden ingezet voor 1 grotere ruimte of meerdere kleinere ruimtes per woongroep. COA moet zich aan deze ruimte-eisen houden bij de ontwikkeling van elke locatie.

Op de locatie aan de Terborgseweg zullen 50 plekken komen voor reguliere bewoners en 50 plekken voor AMV. Reguliere bewoners zijn volwassenen of gezinnen met kinderen. AMV zijn alleenstaande minderjarige kinderen tussen de 14 en 18 jaar.

De reguliere bewoners zullen gebruik maken van de appartementen met slaapkamers en een leefvertrek. Per appartement zullen er 4 of 5 reguliere bewoners geplaatst worden, afhankelijk van de samenstelling. Voor reguliere bewoners geldt in tijdelijk locaties dat ze minimaal 2,5m² per persoon hebben en in reguliere opvanglocaties is dit 5m². De appartementen in dit complex voldoen aan de ruimte eisen voor een duurzame opvanglocatie.

Voor de AMV geldt dat er 2-3 personen, ook weer afhankelijk van de samenstelling van de groep, geplaatst worden. Voor AMV geldt dat zij per persoon recht hebben op 5m² slaapruijnte per persoon. Verschil met de reguliere afdeling is dat in het appartement zelf voor AMV geen kookgelegenheid wordt aangesloten. Vanuit de begeleidingsmethodiek heeft het voor AMV de voorkeur dat zij koken en recreëren onder begeleiding van het COA-team en er wordt voor de periode dat COA het pand in gebruik heeft een centrale keuken en een centrale recreatieruimte gerealiseerd.

De locatie aan de Terborgseweg voldoet daarmee aan de privacy richtlijnen voor AMV die COA hanteert, slaapkamers zijn niet direct toegankelijk vanuit een centrale keuken of recreatieruimte en jongeren hebben beschikking over een bed, kast, stoel en tafel.

Daarnaast zullen er in het gebouw uiteraard kantooruimtes en bergruimtes gerealiseerd worden voor personeel en recreatieruimtes, gespreksruimtes, wasvoorzieningen en schoonmaakvoorzieningen voor de bewoners. Ook zullen er een aantal werkruimtes beschikbaar zijn voor externe partijen, zoals o.a. de huisartsenzorg vanuit het COA, Nidos (voogdijinstelling) en JGZ (jeugdgezondheidszorg).

- b. De buitenruimte rond het pand is zeer beperkt. Hoeveel buitenruimte per persoon wordt er gerealiseerd?

In totaal is er voor de tijdelijke opvang door COA bijna 900 m² buitenruimte beschikbaar. Zoals op de plattegrond te zien is, wordt er naast de parkeerplaatsen en fietsenberging een terras/tuin van ca 225 m² aangelegd, is er een speelveld van ca 140 m² en daarnaast nog extra buitenruimte van ca 535 m². Totaal dus circa 900m².

Voor de omvang van de buitenruimte bij woongebouwen gelden wettelijke eisen op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Er geldt echter een uitzondering voor gebouwen die worden gebruikt door het COA. Daarvoor gelden geen wettelijke eisen als het gaat om de omvang van de buitenruimte. De inrichting van de buitenruimte is daarom met het COA afgestemd.

Er bestaat geen vastgelegd of verplicht aantal m² buitenruimte voor de functie van opvang asielzoekers. Daarom wordt aangesloten bij het Besluit bouwwerken leefomgeving voor de functie Wonen. Bij kleine appartementen onder de 50 m² is het verplicht om een gemeenschappelijke buitenruimte te realiseren van 1 m² per appartement. Er komen tijdens de opvang van asielzoekers 29 wooneenheden. Dat betekent minimaal 29 m². Met deze omvang van de buitenruimte zijn wij van mening dat er voldoende ruimte is om buiten te verblijven. Naast de tuin wordt er een speelveldje en een rookruimte extra gerealiseerd.

Wat betekent dit voor de privacy en het welzijn van de bewoners (hoe worden die geborgd)? En hoeveel bewoners kunnen zich samen in deze buitenruimte bevinden en waar moet dan de rest naar toe? Hoeveel mensen gaan zich vooral buiten het terrein van de opvanglocatie begeven?

In deze vragen zit de aanname dat er te weinig ruimte is binnen in het pand of in de buitenruimte voor alle 100 bewoners. Er is zowel binnen (onder andere in de vorm van 3 recreatieruimtes, leefruimte in de appartementen zelf en een gezamenlijke keuken) als buiten het gebouw (een buitenruimte van bijna 900m²) voldoende recreatieruimte. Bewoners hebben voldoende mogelijkheden zich te verspreiden over deze beschikbare extra ruimtes.

De mensen die in de opvang verblijven, hebben dezelfde bewegingsvrijheid als ieder ander in Nederland. Ze zijn dus vrij om te gaan en staan waar ze willen en kunnen de opvanglocatie op elk moment verlaten en weer binnenkomen. Voor AMV geldt wel dat zij 2 x daags een meldplicht/inhuis-registratie hebben bij het COA. Dat is om 8 uur 's ochtends en 21.00 uur 's avonds. Voor de AMV geldt ook dat zij na de avondmeldplicht op locatie moeten blijven, mede in verband met het opbouwen van een gezonde dagstructuur.

- c. Welke vormen van recreatie zijn er voorzien in het pand om de bewoners te vermaken en bezig te houden? En welke vormen van recreatie zijn er buiten (in de beperkte buitenruimte van het pand en daarbuiten) voorzien?**

De reguliere bewoners hebben per appartement, naast hun slaapvertrek, ook een eigen leefgedeelte.

In die zin verschilt dit niet van andere leefvormen in Nederland waarin algemene ruimtes gedeeld worden, zoals in een studentenhuus, gezinshuis, begeleid wonen of woongemeenschap. Daarnaast komt er op elke verdieping ook een recreatieruimte, waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten.

De bewoners die op een tijdelijke locatie zoals aan de Terborgseweg 138 geplaatst worden, worden door COA gescreend op zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Het zelfstandig kunnen organiseren en ondernemen van een dagprogramma en recreatie zal onderdeel zijn van deze screening. Vaak sluiten bewoners zich daarnaast aan bij sportverenigingen, sportscholen en mogen zij werken.

Voor AMV wordt naast een keuken met eetgelegenheid, ook een recreatieruimte gerealiseerd. Het AMV team is verantwoordelijk voor het organiseren van een educatief en recreatief activiteitenprogramma en is ook verantwoordelijk voor het begeleiden van deze activiteiten.

Ook bij AMV ziet men vaak dat zij zich aansluiten bij sportverenigingen en bijbaantjes krijgen.

De recreatiemogelijkheden in de buitenruimte zijn bij antwoord b al benoemd.

- d. **Met name in en rond de zomer zullen mensen vooral buiten willen zijn en dan vaak tot 's avonds laat. Ramen staan open, er wordt buiten gegeten en gedronken, etc. Dit betekent in de zomer elke dag geluidsoverlast voor de direct omwonenden. Hoe wordt deze geluidsoverlast voorkomen?**

Onderzoek met betrekking tot risico's op geluidsoverlast zijn een onderdeel van de omgevingsvergunningprocedure (zie volgend antwoord).

Voor de veiligheid, leefbaarheid en beheersbaarheid op locaties, hanteert het COA-huisregels. In de huisregels staat o.a. dat er geen geluidsoverlast mag zijn en dat het tussen 22.00 en 8.00 rustig moet zijn op locatie. COA ziet toe op het naleven van de huisregels.

Het is belangrijk dat dit onderwerp goed besproken wordt in het voortraject. Wanneer is er bijvoorbeeld sprake van ervaren overlast, wellicht is dit niet voor iedereen hetzelfde.

COA zal zich, als goede buur, uiteraard maximaal inspannen om de mogelijk ervaren overlast zoveel mogelijk te beperken. Mocht er toch overlast ervaren worden, zal COA een nummer beschikbaar stellen dat dag en nacht bereikbaar is en waarop klachten gemeld kunnen worden. COA zal dan indien nodig met bewoners in gesprek gaan. Wanneer er een overtreding van de huisregels wordt geconstateerd kan het COA eventueel ook maatregelen opleggen aan de bewoner.

Is er een geluidsonderzoek uitgevoerd (conform Bouwbesluit en Wet geluidshinder)? Het kan toch niet zo zijn dat de gehele zomer elke dag (aanzienlijke) geluidsoverlast komt vanuit de opvanglocatie?

Het Besluit bouwwerken leefomgeving, de Omgevingswet en het omgevingsplan eisen niet dat er onderzoek wordt gedaan naar het stemgeluid van mensen die in of bij het gebouw verblijven. Dit omdat het een woonfunctie betreft. Daar komt bij dat in de wettelijke regeling (thans onderdeel van het omgevingsplan) uitzonderingen gelden voor onder meer stemgeluid, waardoor dat type geluid geen deel uitmaakt van geluidsonderzoeken.

Er is daarom geen geluidsonderzoek gedaan naar het geluid dat personen produceren als ze rondom het gebouw verblijven. Het COA hanteert huisregels aangaande het gedrag van de asielzoekers in en rondom de locatie. Dit gaat o.a. over het produceren van geluid en wanneer het stil moet zijn.

- e. **Waar gaan de mensen die niet voldoende ruimte en privacy op het terrein van de opvanglocatie ervaren naartoe? Gaan ze rondhangen/rondzwerven in de buurt? Er zijn in de buurt diverse plekken die potentieel als hangplek kunnen worden gebruikt en daardoor verloederen of tot onveilige situaties leiden (denk aan het tunneltje, rond het schoolplein, bij de kerk, bij naburige kantoorpanden, etc.). Hoe wordt deze vorm van overlast voorkomen?**

Vanzelfsprekend is het bespreken van zorgen uit de buurt over specifieke plekken in de omgeving van de locatie, een onderwerp van de gesprekken met omwonenden. Ook bij de locatie aan de Terborgseweg zijn er door omwonenden al een aantal plekken genoemd waar zorgen over zijn, waarvan een aantal hierboven benoemd.

Met omwonenden kan al voor de opening besproken worden wat de exacte angsten/zorgen zijn rondom bepaalde plekken en indien nodig kunnen we afspraken maken over hoe hier mee om dient te worden gegaan. Vaak vloeien hier dan op maat gemaakte afspraken uit voort waar het COA-team op kan sturen. Na de opening wordt gemonitord of er inderdaad meldingen zijn, of de gemaakte afspraken werken of wellicht niet nodig blijken te zijn of dat er misschien samen naar andere oplossingen gezocht moet worden.

Een voorbeeld van zo'n maatwerkafpraak kan zijn dat COA bepaalde afspraken over de leefregels in de buurt meeneemt in hun voorlichting voor nieuwe bewoners. Soms is er aanvullend overleg nodig met de gemeente, bijvoorbeeld waar het gaat om extra verlichting rondom of op plekken die als onveilig worden ervaren.

Een ander voorbeeld van maatwerk is dat er in de beginperiode na de opening een paar keer per dag medewerkers van het COA (herkenbaar) door de buurt lopen. Zo kan er wederzijds laagdrempelig kennis worden gemaakt en kunnen eventuele signalen nog sneller opgepikt worden.

Meer in het algemeen is het voor het COA als goede buur natuurlijk ook belangrijk dat de veiligheid van omwonenden en bewoners van de locatie in de omgeving gewaarborgd wordt.

De begeleiders van het COA zijn doorlopend in contact met hun bewoners. Wanneer er signalen komen over zorgelijk gedrag, op of buiten de opvanglocatie, zal het team met de bewuste bewoner in gesprek gaan over veiligheid, houding, gedrag en omgangsvormen.

De burgemeester is, samen met de politie, verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente. Het COA heeft in de openbare ruimte geen bevoegdheden. Uiteraard heeft het COA wel permanent contact met de politie en de gemeente.

Na de opening van de locatie blijft het COA actief in contact met omwonenden en omliggende bedrijven via de nog op te zetten overlegstructuren. Denk daarbij aan bvb. een omwonendenoverleg of klankbordgroep. Mochten er signalen uit de buurt zijn of vanuit het COA-team zijn, kunnen die tijdens deze overlegmomenten besproken worden en zal er in samenspraak naar werkbare oplossingen worden gezocht. Daarnaast wordt het emailadres van de locatie gedeeld op de website van het COA om mogelijke vragen, zorgen en eventuele klachten te kunnen delen.

Er wordt een telefoonnummer beschikbaar gesteld waarop de medewerkers van de locatie 24 uur per dag en 7 dagen per week te bereiken zijn.

Meer algemene informatie over veiligheid rond een COA-locatie is te vinden via <https://www.coa.nl/nl/veiligheid-en-rond-azcs> en bij <https://www.coa.nl/nl/overlast-en-maatregelen>.

- f. Ook de 2 enige toegangswegen voor fietsers tot de wijk vanuit de stad (het tunneltje en langs het spoor) vormen een flink veiligheidsrisico. Hoe wordt daarmee omgegaan?**

Ook hier geldt dat het belangrijk is in de gezamenlijke overlegmomenten voorafgaand aan de opening goed door te spreken wat de zorgen/verwachtingen zijn bij deze locaties en wat exact de verwachte veiligheidsrisico's zijn. Dan kan gezamenlijk bekeken worden wat er nodig is van COA en eventueel de gemeente of wijkagenten om het veiligheidsgevoel op deze plekken te vergroten.

- g. De verkeerssituatie rond pand Terborgseweg 138 is nu op delen van de dag druk en gevaarlijk (met onoverzichtelijke in- en uitritten). Met de komst van de opvanglocatie komen er nog behoorlijk wat verkeersbewegingen bij. Hoe wordt ervoor gezorgd dat er qua verkeer geen onveilige situaties ontstaan?**

In de eerste plaats wordt de inrit naar de Terborgseweg afgesloten voor gemotoriseerd vervoer. Deze inrit is alleen nog toegankelijk voor hulpdiensten. De ontsluiting van de locatie zal in hoofdzaak verlopen via de Gezellenlaan. De uitgang naar de Terborgseweg kan wel gebruikt worden per fiets of te voet.

De verwachting is dat er niet meer gemotoriseerde verkeersbewegingen zullen optreden door het gebruik als opvanglocatie dan bij de huidige kantoorfunctie. Door het afsluiten van de inrit naar de Terborgseweg wordt de veiligheid van de fietsers en voetgangers langs de Terborgseweg verbeterd.

Voor het COA is het waarborgen van de verkeersveiligheid uiteraard ook een belangrijk thema. Ook dit is normaliter een vast onderwerp van gesprek in het overleg met omwonenden, waar signalen besproken kunnen worden en waar nodig acties uitgezet kunnen worden.

Voor de minderjarige bewoners geldt dat fiets- en verkeerslessen een vast onderdeel van het programma zijn. Waar nodig zullen de begeleiders de AMV-ers in de eerste periode op het centrum eventueel ook per fiets begeleiden naar afspraken en school. Regelmatig wordt op locaties ook samenwerking gezocht met de politie om voorlichtingen te geven.

- h. Zijn de veiligheids- en leefbaarheidseffecten van het de opvanglocatie voor de buurt gedegen onderzocht? Zo ja, zouden wij de rapporten hierover mogen ontvangen?**

COA heeft geen onderzoek gedaan naar de veiligheid en leefbaarheidseffecten voor deze specifieke locatie.

- i. Enkele jaren geleden lijken gemeente Doetinchem, COA en de pandeigenaren een tunnel ingegaan te zijn waarin er nog maar 1 geschikte locatie voor een opvanglocatie voor asielzoekers lijkt te bestaan in Doetinchem (nl. pand Terborgseweg 138). Alternatieven die in onze ogen veel geschikter zijn vooral omdat ze meer buiten- en binnenruimte en voorzieningen hebben (flexwoningen, leegstaande school, leegstaand ziekenhuis, leegstaand verzorgingstehuis, leegstaande gevangenis, vakantiewoningen, etc.) worden niet bekeken. Waarom vindt het COA het pand Terborgseweg 138 en de directe omgeving zo geschikt voor het huisvesten van 50 AMV-ers en 50 reguliere asielzoekers? Wij als direct omwonenden zien forse risico's op overlast en incidenten op deze specifieke locatie. Waarom richt het COA zich alleen op pand Terborgseweg 138 en zijn er de afgelopen jaren geen betere alternatieven bekeken en ontwikkeld door de gemeente en het COA? We hebben veel vergelijkend onderzoek gedaan. Een opvanglocatie zoals bijvoorbeeld in Winterswijk is zoveel beter qua opzet en ruimte dan pand Terborgseweg 138 (hadden we zoiets maar in Doetinchem).

De druk op het COA om voldoende opvangplekken te realiseren is nog altijd onverminderd groot. Het COA is nog altijd doorlopend op zoek naar nieuwe locaties.

Het pand op de Terborgseweg is via de officiële weg aan het COA aangeboden als tijdelijke opvanglocatie. Daarna is een intern proces gevolgd waarbij door het COA gekeken is of het pand geschikt is voor opvang. Vervolgens is COA in gesprek gegaan met de gemeente en was er nog financiële goedkeuring nodig vanuit de directie die verantwoording aflegt aan het ministerie. Het pand aan de Terborgseweg voldoet aan het Plan van Eisen van het COA, wat betekent dat het COA de programma's voor de opvang van zowel reguliere bewoners als de AMV bewoners volgens de richtlijnen kan uitvoeren.

Of een locatie wel of niet geschikt is voor opvang hangt van veel factoren af. Een locatie die op het eerste oog voor omstanders wellicht geschikt(er) lijkt, kan om diverse redenen toch ongeschikt of niet ontwikkelbaar blijken. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld niet kunnen voldoen aan stikstofregels of ecologische/archeologische beperkingen, de ligging van een locatie ten opzichte van voorzieningen, het niet in kunnen passen van het programma van COA of het niet rondkomen van het financiële plaatje.

- j. **Is de opvanglocatie op deze locatie straks nog wel nodig? De instroom neemt af, er wordt gestreefd naar grotere AZC's, er is te weinig personeel om de AZC's fatsoenlijk te bemensen, etc.?**

Momenteel is de behoefte aan capaciteit groter dan ooit.

Hoewel begin dit jaar de cijfers van de instroom wat leken terug te lopen, is de druk op de opvang inmiddels weer groter. Dit komt mede door nieuwe instroom van asielzoekers in Ter Apel, het tekort aan reguliere woningen in Nederland (vergunninghouders blijven langer in de COA opvang) maar ook doordat tijdelijke noodvoorzieningen gaan sluiten waardoor een constant tekort blijft bestaan.

Dit betekent dat de opvanglocatie aan de Terborgseweg momenteel gewenst en nog hard nodig is.

2. Vragen behorende bij de samenstelling en achtergrond van de asielzoekers

- a. **Welk type opvang betreft het in pand Terborgseweg 138 (Regulier, AMV, crisisnoodopvang)? Of is het een mengvorm? En zo ja, is zo'n mengvorm gebruikelijk en wenselijk? En wat heeft dit voor consequenties voor de indeling van het pand en de begeleiding?**

De opvang van op de Terborgseweg is voor 3 jaar.

Een opvang die voor 3 jaar of korter is, valt bij COA automatisch onder de noemer tijdelijke (nood)opvang.

Voor tijdelijke opvanglocaties geldt dat de inrichting van het pand passend moet zijn in het plan van eisen. Het programma van eisen voor de inrichting van een locatie wijkt bij AMV maar weinig af ten opzichte van permanente AMV locaties.

Voor de inzet van de begeleiding maakt het niet uit of het om een tijdelijke locatie of duurzame (permanente) locatie gaat, deze is hetzelfde ongeacht het type locatie.

Er komen 50 plekken voor wat COA reguliere bewoners noemt, dat zijn volwassenen of gezinnen met kinderen. Er komen ook 50 plekken voor AMV, dat zijn alleenstaande minderjarigen tussen de 14-18 die zonder ouders in Nederland zijn.

Het is gebruikelijk, of zelfs wenselijk, dat AMV-opvang gecombineerd wordt met opvang van volwassenen en gezinnen. Vaak zien we dat er dan in de opvang gezonde verbandingen ontstaan tussen de minderjarige en meerderjarige bewoners, wat bijdraagt aan de leefbaarheid en beheersbaarheid op het centrum.

Het pand wordt zo ingericht dat de verdiepingen voor AMV en de reguliere bewoners van elkaar gescheiden zijn. De afdelingen voor AMV zijn niet toegankelijk voor de reguliere bewoners. Op het buitenterrein is er een apart deel voor AMV maar op het algemene gedeelte kunnen alle bewoners elkaar buiten ontmoeten.

- b. **Welk type vluchteling zal ondergebracht worden in pand Terborgseweg (en hoe definieert u de vluchtelingen qua achtergrond en kenmerken?). En in hoeverre is de huisvesting en begeleiding verschillend voor deze types/doelgroepen?**

Binnen deze opvanglocatie zullen 50 reguliere bewoners geplaatst worden. Dit kunnen gezinnen zijn, stellen maar ook alleenstaanden. Normaliter zal de samenstelling een afspiegeling zijn van de doelgroepen die op dat moment Nederland binnenkomen en asiel aanvragen. Op dit moment is daar nog niets concreets over te zeggen, omdat deze mensen nu feitelijk nog niet in Nederland zijn aangekomen.

Binnen een tijdelijke opvang wonen de 50 reguliere bewoners dus zelfstandiger dan op een azc omdat er in beperkte mate begeleiding aanwezig is. Voor bijvoorbeeld een doktersbezoek, taallessen of recreatie zullen de bewoners naar de hoofdlocatie of gemeentevoorzieningen gaan. Het COA selecteert de bewoners voor deze locaties, waarbij gekeken wordt naar de mate van zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de bewoners.

Voor de AMV-bewoners is er 24/7 een team van professionele jeugdzorgwerkers aanwezig en 24 uur per dag beveiliging ter ondersteuning. AMV worden begeleid volgens een door COA ontwikkelde methodiek en voor hen wordt een uitgebreid activiteitenprogramma aangeboden. Meer over het programma en de begeleiding van AMV-ers staat in onderstaande vragen (3c).

- c. Waarom wordt er gekozen voor 50 AMV-ers? In de opgave van gemeente Doetinchem wordt 26 AMV-ers op 307 asielzoekers genoemd (dus ca. 8 per 100)? Wie heeft het getal van 50 AMV-ers bedacht/bepaald? Het COA? De gemeente? Onderzoek wijst uit dat AMV-ers vaker betrokken zijn bij incidenten dan reguliere asielzoekers. Waarom extra risico's voor de buurt introduceren, terwijl het grote aantal AMV-ers helemaal geen beleid of opgave is voor gemeente Doetinchem?**

Vanuit het COA is een verzoek gedaan aan de gemeente voor de opvang van 50 AMV en 50 reguliere bewoners. COA heeft de gemeente gevraagd AMV-ers op te vangen omdat er juist voor deze groep snel goede opvang met begeleiding nodig is. Daar werken we als gemeente graag aan mee. We hebben ook op een andere plek in onze gemeente goede ervaringen opgedaan met het opvangen en begeleiden van deze groep.

Het ministerie heeft aan COA de opdracht gegeven om de opvang voor asielzoekers te organiseren en het Rijk biedt daarvoor per bewoner een vergoeding aan COA. Vanuit de jeugdzorg en het ministerie worden er daarnaast ook regels opgelegd aan het COA over hoe deze opvang georganiseerd moet worden. Om te voldoen aan de eisen die aan de opvang gesteld worden en deze opvang en begeleiding te realiseren binnen het door het ministerie vastgestelde budget, wordt er bij de organisatie van een opvanglocatie voor AMV uitgegaan van een minimaal aantal van 50 bewoners. Er bestaan ook grotere locaties, van bijvoorbeeld 80 -150 bewoners.

Deze groeps grootte is op basis van de huidige vergoedingen van het Rijk de minimale groeps grootte die nodig is om opvang te realiseren voor AMV die nog in afwachting van hun procedure zijn, waarbij de vereiste intensieve zorg kan worden geboden binnen de vastgestelde budgetten. COA heeft door het hele land meer dan 60 locaties en de opvang en begeleiding is ingesteld op een dergelijke groeps grootte.

Er is in Doetinchem gekozen voor een combinatie met een tijdelijke opvang met reguliere bewoners. Omdat er ook AMV op de locatie verblijft, is er zo toch 24/7 beveiliging en COA-begeleiding op locatie, wat bij een kleinschalige opvang voor reguliere bewoners onder de 100 bewoners normaliter niet het geval is.

Het klopt dat volgens door COA gepubliceerde cijfers over incidenten AMV bewoners vaker betrokken zijn bij geregistreerde incidenten. Het is echter ook belangrijk om deze berichtgeving in de juiste context te plaatsen.

De cijfers waarover in de berichtgeving wordt gesproken, hebben veelal betrekking op incidenten op de opvanglocatie zelf die door COA worden geregistreerd.

Omdat er bij AMV intensieve 24 uren begeleiding is en registratie een belangrijk onderdeel is van de begeleidingsmethodiek, wordt bij AMV doorgaans, vanwege jeugdzorg inspectie-eisen, anders geregistreerd dan bij de reguliere opvang.

Er is immers 24/7 toezicht en er wordt meer gezien. Bovendien gaat het bij een groot percentage van de registreerde incidenten om incidenten die betrekking hebben op het niet handelen volgens bestaande huis-/leefregels. Hier vallen onder meer de volgende te registreren incidenten onder: roken op de kamers, verlies van bijvoorbeeld kamersleutel, id bewijs of betaalpasje, niet op tijd corvee taken uitvoeren en onderlinge verbale conflicten.

Wat ons inziens ook mee heeft gespeeld bij de toename van incidenten met AMV betrokkenheid, is dat AMV-ers in de voorgaande jaren vaak op grote noodopvanglocaties (80-150AMV) verbleven. Dit aantal zorgt in de regel niet voor een lager aantal van bovengenoemde incidenten. Op deze locaties was minder begeleiding en waren minder passende voorzieningen aanwezig, wat de kans op incidenten kan vergroten. Om die reden is het ook een landelijke streven AMV locaties uit maximaal 80 jongeren te laten bestaan. Binnen de Terborgseweg zullen daarom maximaal 50 AMV komen te wonen.

Meer informatie over incidenten binnen de opvang is te vinden op COA - Aantal incidenten is in lijn met stijging aantal bewoners | www.coa.nl

- d. Welke psychische achtergrond hebben de asielzoekers. Hoe anticipeert u hierop? En hoe wordt dit begeleid en behandeld? Hoe worden de veiligheidsrisico's voor de omgeving beheerst? Hoe gaat u om met gebrek aan huisartsen, psychiaters, etc. en lange wachttijden in de reguliere zorg?**

Screening van de psychische achtergrond van asielzoekers is geen vast onderdeel van de procedure waarbij men asiel aanvraagt.

Deze vraag wordt echter vaker gesteld in verband met zorgen over overlast die eventueel zou kunnen voortkomen bij asielzoekers met psychische problemen of trauma's.

De meeste asielzoekers vluchten voor oorlog, geweld en/of onderdrukking of omdat zij in hun thuisland worden vervolgd vanwege politieke activiteiten, geloofsovertuiging of seksuele geaardheid. Hoewel veel vluchtelingen vervelende ervaringen hebben, is het belangrijk om te realiseren dat deze niet automatisch lijden tot verstoringen in het gedrag of ontwikkeling, die voor overlast voor hun omgeving zorgen.

Asielzoekers kunnen inderdaad psychische problemen ervaren als gevolg van oorlogsgeweld, hun vluchtverleden, de asielprocedure en/of de onzekerheden van het verblijf in een asielzoekerscentrum (azc).

COA-medewerkers hebben ervaring met deze kwetsbare doelgroep en zijn getraind in het vroegtijdig oppikken van zorgelijke signalen. Zo wordt er regelmatig bij alle bewoners een zogenaamde "QuickScan" afgenomen, die het veiligheidsgevoel van bewoners op locatie in kaart brengt. Daarnaast voert het COA regelmatig individuele gesprekken met bewoners waarin de sociale en fysieke veiligheid (van henzelf en anderen) ook een thema is.

In enkele gevallen is toch intensievere zorg nodig. Het COA heeft ook daar intern mogelijkheden voor. Op de meeste opvanglocaties zijn medewerkers aanwezig die speciaal zijn opgeleid om extra intensieve begeleiding te kunnen bieden. Voor volwassenen zijn er daarnaast ook opvanglocaties voor extra begeleiding en toezicht en er is een locatie voor gespecialiseerde behandeling. Ook wordt samenwerking gezocht met de reguliere gezondheidszorg, bijvoorbeeld bij verslaving.

Voor AMV geldt dat het team bestaat uit professionele jeugdzorgmedewerkers. Zij werken met een speciaal voor het begeleiden van AMV ontwikkelde methodiek, waarin volop aandacht is voor weerbaarheid en traumasensitief en cultuursensitief werken. Onderdeel van de begeleiding zijn o.a. preventieve instrumenten die ingezet kunnen worden om de mentale - en fysieke gezondheid van de jongeren te bewaken en te bevorderen.

Het AMV-team wordt in hun begeleiding ondersteund door een gedragswetenschapper, die helpt om voor elke jongere een lijn uit te zetten in de begeleiding. Daarnaast kan er in de begeleiding gebruik worden gemaakt van de expertiseteams van het COA, zoals o.a. interculturele mediators en een interventieteam. Elke AMV wordt bovendien vertegenwoordigd door een voogd. Er staat dus een heel netwerk om de AMV heen. Wanneer toch meer specialistische zorg is, gaat dit via doorverwijzing naar gespecialiseerde jeugdzorg.

Voor huisartsenzorg maken asielzoekers gebruik van de [Gezondheidszorg Asielzoekers \(GZA\)](#), een landelijke huisartsenpraktijk van [Arts en Zorg](#). Er is een ruimte hiervoor ingericht in de opvanglocatie. Daar werkt een huisarts samen met een praktijkverpleegkundige, een praktijkondersteuner voor geestelijke gezondheidszorg (poh ggz) en een praktijkondersteuner huisarts (POH). Zij hebben allemaal oog voor taal- en cultuurverschillen.

Er is daarnaast 24/7 een medische zorglijn beschikbaar die bewoners van het de opvanglocatie zelfstandig kunnen bellen.

Als het nodig is, verwijst de huisarts door naar andere zorgverleners zoals een medisch specialist. Als een asielzoeker onvoldoende Nederlands (of Engels) spreekt, kan een zorgverlener een professionele tolk inschakelen. Het COA vergoedt dan de kosten.

Meer informatie over de medische zorg aan asielzoekers is te vinden via onderstaande link: <https://www.coa.nl/nl/medische-zorg-aan-asielzoekers>

Hoe wordt voorkomen dat asielzoekers met een hoge overlast- en incidentenscore in pand Terborgseweg 138 worden ondergebracht?

Voor AMV geldt dat bewoners direct vanuit Ter Apel op de opvanglocatie worden geplaatst. Zij zullen vervolgens in afwachting van hun procedure op de opvang aan de Terborgseweg verblijven en intensief begeleid worden door het COA-team. Wanneer er signalen zijn van overlast zal dit in eerste instantie met de bewoner en zijn voogd worden besloten. Indien nodig kunnen maatregelen en een op maat gemaakt plan van aanpak worden ingezet.

Voor reguliere bewoners geldt dat zij door COA geselecteerd zijn om in aanmerking te komen voor kleinschalige opvang. Voor deze bewoners geldt dat er verwacht wordt, op basis van eerdere begeleiding, dat zij in staat zijn zelfredzaam te zijn en te functioneren op een locatie met beperkte begeleiding.

3. Vragen behorende bij de wijze waarop de organisatie rond het pand zal worden ingericht
- a. **Hoeveel COA-medewerkers zijn permanent aanwezig op de locatie? Is dit 24 uur per dag 7 dagen in de week? En hoeveel daarvan zijn gespecialiseerd in een bepaalde doelgroep (bijv. jeugdprofessionals voor AMV-ers)? In hoeverre is dit afhankelijk van de doelgroep?**

Voor AMV geldt dat er 24 uur per dag professionele jeugdzorgwerkers aanwezig zijn. Het team is een mix van woonbegeleiders (MBO en HBO) en AMV medewerkers (SKJ-geregistreerd¹). Alle medewerkers hebben een achtergrond in de (jeugd)zorg of onderwijs en voldoen aan de door COA vastgestelde opleidingseisen en hebben een Verklaring Omtrent Gedrag. Intern worden de AMV-begeleiders verder bijgeschoold in het begeleiden van AMV via een introductie cursus en verdiepende methodiek cursus.

De minimale personele bezetting op de AMV afdeling is 2 medewerkers van 7.00 – 15.30, 3 medewerkers na school van 15.30 -23.00 en 2 medewerkers in de nacht van 23.00-7.00 (zij slapen niet).

De overlappende momenten zijn overdrachtsmomenten, waarin de gang van zaken en de bewoners uitgebreid besproken worden en overgedragen aan de volgende dienst. De medewerkers worden 24/7 ondersteund door beveiliging (1 overdag en 2 in de nacht). De beveiligers zijn in de nacht als ploegleider BHV ook verantwoordelijk voor de tijdelijke opvang.

Op de tijdelijke opvanglocatie is voor reguliere asielzoekers beperkt begeleiding aanwezig, afgestemd op de zelfstandigheid van de bewoners. De medewerkers van een nabijgelegen AZC zullen spreekuren houden voor bewoners op gezette tijden, waar bewoners hun vragen kunnen stellen. Voor de reguliere bewoners is er 1x per week een meldmoment.

¹ SKJ: Stichting Kwaliteitsregister Jeugd

- b. Hoe is de beveiliging georganiseerd? Hoe is dit zowel fysiek (hekken, poorten, camera's), met personen (permanent aanwezige beveiligers) en organisatorisch (bijv. huisregels over sluiting na een bepaalde tijd) geregeld?**

Bij de receptie/ingang is 24/7 beveiliging aanwezig.

In en rondom het gebouw worden camera's geplaatst (uiteraard volgens de AVG-richtlijnen), die vanuit het kantoor van de beveiliging gemonitord worden. Deze camera's worden zowel op de AMV afdeling als op de opvang voor reguliere asielzoekers geplaatst.

Er komt een hek en toegangspoort rondom de buitenruimte.

Elke bewoner die gebruikt maakt van opvang van het COA tekent voor de huisregels en rechten en plichten. Hier staat onder andere in dat het tussen 22.00 en 8.00 rustig is op locatie. Zoals eerder benoemd hebben bewoners van de locatie dezelfde vrijheden als andere mensen in Nederland en zijn zij vrij om zich buiten de locatie te begeven. Voor AMV geldt echter wel dat zij in de avond na 22.00 en in het weekend na 23.00 geacht worden op de locatie te verblijven i.v.m. het opbouwen van een gezond dag- en nachtritme en hun veiligheid. Het AMV-team ziet hier op toe en is hierover voortdurend met hun bewoners in gesprek.

Meer over deze huisregels is te vinden via

<https://www.mycoa.nl/nl/wonen-bij-het-coa/welkom-in-deze-coa-locatie/huisregels/huisregels>

- c. Hoe wordt gezorgd dat de asielzoekers voldoende te doen hebben (dagbesteding, school, werk, etc.) en dat dit altijd zo is (ook in vakanties, weekenden, etc.). Verveling leidt vaak tot ellende en overlast.**

Reguliere bewoners worden door COA geselecteerd op zelfredzaamheid. Het organiseren van een eigen dagprogramma, is onderdeel van deze selectie.

Voor AMV geldt dat zij op weekdays verplicht zijn om naar school te gaan. In eerste instantie zullen zij naar een ISK gaan om de taal te leren en sommige zullen vervolgens doorstromen naar een MBO.

Na school heeft de AMV'er in vergelijking met leeftijdsgenoten veel taken. Zij doen zelfstandig boodschappen en koken zelf of in groepjes. Daarnaast hebben zij huiswerk en corvee taken om hun kamer en de gemeenschappelijke ruimtes schoon te houden. Daarnaast hebben zij in de avond ook nog vaak gesprekken met hun mentor over hun ontwikkeling en functioneren in de opvang.

Het AMV team organiseert een recreatief en educatief activiteitenprogramma en stimuleert de bewoners om hieraan mee te doen. Onderdeel van dit programma zijn sportactiviteiten, creatieve activiteiten, spellen en externe activiteiten. Daarnaast zijn er ook verplichte trainingen, zoals fietsles, verkeersles, kookles, trainingen van de GGD, toekomsttrainingen etc. Vaak wordt voor ondersteuning van het activiteitenprogramma ook de samenwerking gezocht met sportcoaches of vrijwilligersorganisaties.

In het weekend hebben de jongeren wat meer vrije tijd maar gaan de vaste taken gewoon door en worden er ook activiteiten georganiseerd. In de vakantie wordt een educatief activiteitenprogramma georganiseerd, waarvan een zomerschool onderdeel is.

Verder kunnen de jongeren vrij recreëren in de recreatieruimte en buitenruimte op de opvanglocatie. In de praktijk ziet de begeleiding dat jongeren ook nog veel tijd nodig hebben om tot rust te komen of slapen, veel tijd besteden achter een scherm, spelletjes spelen, met familie bellen of vrienden in het land opzoeken.

Hoe worden ernstige incidenten (geweld, inbraak, etc.) voorkomen en aangepakt? Wij zien op de website van het COA en in de media dat er nog regelmatig (ernstige) incidenten gemeld worden. Heeft u daadwerkelijk grip op deze incidenten. De politie is onderbezet. Kunt u ons harde garanties geven voor de locatie Terborgseweg 138 dat er geen ernstige incidenten plaats zullen vinden?

Een veilige en rustige leefomgeving is belangrijk voor iedereen. Daarom wil het COA dat het in en rond onze asielopvanglocaties veilig is.

Ondanks al onze inspanningen samen met gemeente, politie, omwonenden, medewerkers, IND, DT&V, Voogdij en beveiliging is een harde garantie dat er nooit iets zal gebeuren nooit te geven.

Door de intensieve begeleiding en het zo snel mogelijk leren kennen van de bewoners proberen we vroegtijdig onacceptabel gedrag te corrigeren en strafbare intenties in beeld te brengen en direct te melden bij politie en IND met de bedoeling dat hierop tijdig kan worden ingegrepen.

De meeste asielzoekers vluchten voor oorlog, geweld en/of onderdrukking. Zij zoeken in Nederland een veilig bestaan om te bouwen aan hun toekomst. Een kleine groep asielzoekers zet de leefbaarheid en veiligheid in en om de asielopvang onder druk. Ondanks dat het een kleine groep is kunnen de gevolgen van incidenten, crimineel gedrag en/of overlastgevend gedrag groot zijn. Dit kan onder andere zorgen voor incidenten, ongelukken, diefstal en een onveilig gevoel.

Crimineel- en/of overlastgevend gedrag door bewoners zijn een probleem voor omwonenden, medebewoners en COA-medewerkers. Samen met de Rijksoverheid, gemeenten en politie pakken we dit gedrag stevig aan. Om incidenten, crimineel en/of overlastgevend gedrag te voorkomen en aan te pakken zijn er nationale en gemeentelijke maatregelen en is er een aanpak op de COA-opvanglocaties.

De maatregelen van het COA variëren van het voeren van een correctiegesprek tot het inhouden van [verstrekkingen](#), bijvoorbeeld een deel van het leefgeld. Het onderdak in de opvanglocatie kunnen we bewoners niet zomaar ontfangen. Wel kunnen we asielzoekers verplaatsen naar een time-out plek of de handhaving en toezichtlocatie waar beperkte bewegingsvrijheid opgelegd kan worden.

Het COA kan bewoners die veel overlast gevend gedrag vertonen ook de 'htl-maatregel' opleggen. Zij moeten dan tijdelijk naar de [handhaving en toezichtlocatie](#) (htl). In deze locatie confronteren we de bewoners met het vertoonde gedrag en stellen hen in staat dit te verbeteren.

Er zijn landelijk een beperkt aantal plekken voor een alleenstaande minderjarige vreemdeling (amv) die ernstige overlast veroorzaakt. Dit gebeurt in overleg met Nidos. Deze stap wordt gezet wanneer het COA niet meer in staat is om de jongere op een adequate manier te begeleiden.

Tot slot hebben we nog enkele algemene vragen en opmerkingen.

We hebben als buurt eerder aangegeven dat we constructief mee willen denken over de tijdelijke opvang van asielzoekers in pand Terborgseweg 138, maar dan wel onder strikte voorwaarden en met perspectief erna op reguliere woningbouw (nette koopappartementen en absoluut géén huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten; ook niet op voorsorteren).

Enkele belangrijke strikte voorwaarden zijn:

- a. De tijdelijke opvang van asielzoekers is voor maximaal 3 jaar. Dit is ook door gemeente Doetinchem beloofd. Hoe wordt geborgd dat dit onder geen enkele voorwaarde of omstandigheid verlengd kan worden? Dus bijv. ook als de Noaberhoek niet doorgaat en/of er geen andere plek is voor de asielzoekers stopt de opvang van asielzoekers in pand Terborgseweg 138 ten alle tijden na maximaal 3 jaar.

In de bestuursovereenkomst tussen COA met gemeente Doetinchem is vastgelegd dat de overeenkomst wordt aangegaan voor de duur van 3 jaar en aanvangt op de datum van ingebruikname. In de ondertekende bestuursovereenkomst is geen mogelijkheid tot verlenging opgenomen.

- b. De tijdelijke opvang is voor maximaal 100 asielzoekers. Dat is aangevraagd in de vergunning. Hoe wordt geborgd dat onder geen enkele voorwaarde of omstandigheid er meer dan 100 asielzoekers ondergebracht worden in het pand?

Dit aantal asielzoekers is ook in de hiervoor genoemde bestuursovereenkomst tussen COA en gemeente Doetinchem vastgelegd.

Als buurt zijn we ervan overtuigd dat de locatie met beperkte buitenruimte zo dicht bij woningen (bestaand en in ontwikkeling), een kinderdagverblijf en een middelbare school zich alleen goed leent voor opvang van gezinnen en niet voor risicogroepen (bijv. veiligelanders of mensen zonder perspectief, met overlasthistorie, met zware psychische klachten, etc.). Ook de grote groep AMV-ers zien we op voorhand niet zitten. Te grote risico's introduceren in de buurt is voor ons niet acceptabel.

Zie de beantwoording eerder in dit document.

- c. We hebben aangegeven dat het gewenste perspectief voor de wijk na 3 jaar (na afloop van de tijdelijke opvang) bestaat uit 27 nette koopappartementen voor de reguliere markt (wat ook het oorspronkelijke plan was voor pand Terborgseweg 138). Dit past in de visie van gemeente Doetinchem en bij het type wijk dat het nu is. Een dergelijke inrichting van het pand zou in onze ogen ook prima passen bij het fatsoenlijk onderbrengen van gezinnen in de periode van 3 jaar dat het een opvanglocatie voor asielzoekers is. Ziet het COA dit ook zo?

Het huidige plan voor 43 appartementen na afloop van de opvang van asielzoekers is enerzijds afgestemd op de kenmerken van het gebouw en anderzijds op het woonbeleid van de gemeente Doetinchem. In de aanvraag omgevingsvergunning is dit uitgewerkt. Een plan met 27 appartementen is niet aan de orde.

Graag ontvangen wij uw schriftelijke antwoorden op onze vragen. We verzoeken u de antwoorden toe te spitsen op de specifieke locatie en situatie (geen algemene antwoorden). Zoals afgesproken tijdens het gesprek op 12/08 ontvangen we de antwoorden voor het eind van deze maand.

Met vriendelijke groet,

De werkgroep van direct omwonenden pand Terborgseweg 138